

KLAGANDE

Migrationsverket, Statlig ersättning asylsökande 1

MOTPART

Enköpings kommun, Socialförvaltningen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 26 mars 2018 i mål nr 7391-17,
se bilaga A

SAKEN

Ersättning enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för
asylsökande m.fl.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom i den del den avser
återförvisning av målet till Migrationsverket och i den del den avser bifall
till Enköping kommuns överklagande.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att kammarrätten med ändring av förvaltningsrättens dom fastställer Migrationsverkets överklagade beslut. Till stöd för talan anför verket bland annat följande. Det är Migrationsverkets uppgift att bedöma identitet och ålder på asylsökande. Verket har i beslut i ärendet om uppehållstillstånd slutligt tagit ställning till de i målet aktuella asylsökandes ålder och funnit att de är äldre än 18 år. Bedömningen går inte att överklaga särskilt och gäller därmed omedelbart.

Enköpings kommun anser att överklagandet ska avslås och anför bland annat följande. Det rör sig om avsevärda kostnader som är ålagda staten men som förflyttas till kommunen utan att kommunen kan agera för att undkomma kostnaden. Kommunen kan inte förutse eller planera efter en annan myndighets beslutsdatum. Detta mål avser kostnader om 10 800 kr. Kommunen åberopar meddelanden som skickats från Migrationsverket till kommunen angående de åldersuppskrivna asylsökandena.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Partsställning och rätt att överklaga

Inledningsvis konstaterar kammarrätten att det går att ifrågasätta om det har varit rätt av förvaltningsrätten att tillerkänna Migrationsverket partsställning. Någon enskild har inte överklagat Migrationsverkets beslut och verket är således inte motpart med stöd av 7 a § förvaltningsprocesslagen, 1971:291 (jfr bl.a. HFD 2011 ref. 51). Med hänsyn bland annat till att Högsta förvaltningsdomstolen har tillerkänt Migrationsverket partsställning och klagorätt i tidigare mål om statlig ersättning, t.ex. i HFD 2016 ref 31, finner dock kammarrätten att Migrationsverket har partsställning även i nu aktuell process, och därmed även att verket hade rätt att överklaga förvaltningsrättens dom.

Frågan i målet

Kommunen har erhållit ersättning för kostnader för ensamkommande barn enligt 8 § förordningen om statlig ersättning för asylsökande (2017 års asylersättningsförordning). Ersättningen betalas ut i efterskott enligt schablon utan föregående ansökan från kommunen. Migrationsverket har skrivit upp de ensamkommandes ålder, så att de inte längre är att anse som barn. Därefter har verket beslutat att inte längre bevilja kommunen ersättning för kostnader för de ensamkommande. Frågan i målet är från vilken tidpunkt rätten till ersättning upphör vid en åldersuppskrivning.

Generellt angående bedömningen av ålder

Huvudprincipen vid Migrationsverkets uppskrivning av ett ensamkommande barns ålder är att ett sådant beslut endast är direkt tillämpligt i fråga om Migrationsverkets egen handläggning och bedömning i asylfrågan. När det gäller andra myndigheter förväntas dessa självständigt att ta ställning till en asylsökandes ålder inom ramen för sin verksamhet och utifrån det regelverk som styr denna (jfr prop. 2016/17:121 s. 13 och JO 2017/18 s. 547, dnr 6894-2016).

När det gäller kommunernas rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen är det, enligt 2 § i denna förordning, Migrationsverket som är den beslutande myndigheten i sådana frågor. I praktiken kommer således Migrationsverkets beslut i fråga om den asylsökandes ålder att vara utgångspunkt för prövningen av kommunens rätt till ersättning. Om kommunen bedömer att Migrationsverket har gjort en felaktig bedömning av den asylsökandes ålder, och kommunen vill ha ersättning på grund av kostnader för mottagande av ensamkommande barn, ankommer det på kommunen att, i enlighet med 25 § asylersättningsförordningen, föra talan mot Migrationsverkets ersättningsbeslut.

Från vilken tidpunkt anses den asylsökande vara 18 år?

Av 13 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716), UtlL, framgår att tillfälliga beslut som Migrationsverket fattar i fråga om den ensamkommandes ålder gäller omedelbart. Tillfälliga beslut som avses i denna bestämmelse gäller endast ensamkommande vars asylansökan har registrerats från och med den 1 februari 2017. I andra fall görs en åldersuppskrivning genom Migrationsverkets beslut i asylfrågan eller genom andra beslut under handläggningen än sådana som avses i 13 kap. 17 § UtlL. Det är kammarrättens uppfattning att även denna typ av åldersuppskrivningar innebär att den asylsökande med omedelbar verkan anses vara i den ålder som denne skrivs upp till.

Detta medför att om Migrationsverket skriver upp en ensamkommandes ålder har verket fog för att, från den dag då åldersbedömningen görs, låta denna bedömning påverka även beslut i andra ärenden än asylärendet.

Kommunens rätt till ersättning

Av 8 § asylersättningsförordningen framgår att ersättning betalas ut fram till det att det ensamkommande barnet fyller 18 år, utom i vissa specialfall som framgår av 10 § i samma förordning och som inte är tillämpliga i aktuellt mål.

Det har inte framkommit anledning att ifrågasätta Migrationsverkets åldersbedömningar. Eftersom asylsökandena är 18 år eller äldre saknar kommunen därför rätt till ersättning enligt 8 § ersättningsförordningen från och med den dag som de asylsökande skrevs upp i ålder. Asylsökandena är inte heller att betrakta som ensamkommande barn enligt 1 b § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande, LMA. Ansvaret för att ordna boende för den asylsökande faller således inte på kommunen, utan det är Migrationsverket som enligt 2-3 §§ LMA bär ansvaret för detta.

I regel är det varken önskvärt eller görligt att den asylsökande lämnar sitt boende samma dag som Migrationsverket fattar beslut angående åldern. Den asylsökande måste först underrättas om beslutet, och det får normalt förutsättas att Migrationsverket bereder den asylsökande plats på en förläggning innan denne lämnar kommunens boende. Det senare gäller dock inte om den asylsökande ordnar eget boende eller om kommunen ordnar boende med stöd av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). Således kommer kommunerna i många fall att stå för kostnader för boende som egentligen är Migrationsverkets ansvar men där kommunerna enligt asylersättningsförordningen saknar rätt till ersättning. Det ankommer dock inte på kammarrätten att bedöma lämpligheten av en sådan ordning. Ersättningsystemet i 2017 års asylersättningsförordning är inte heller konstruerat för att ersätta varje enskild kostnad som kommunen har, utan är baserat på schabloner.

Av det sagda följer således att kommunen saknar rätt till ersättning. Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas i den del den avser återförvisning av målet till Migrationsverket och i den del den avser bifall till överklagandet. Migrationsverkets beslut fastställs alltså.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättsråden (ordförande) och
(referent) samt adjungerade ledamoten har deltagit i
avgörandet.

Föredragande: kammarrättsfiskalen

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2018-03-26
Meddelad i LinköpingMål nr
7391-17**KLAGANDE**Enköpings kommun
Socialförvaltningen
745 80 Enköping**MOTPART**Migrationsverket
Enheten för anvisning av barn och statlig ersättning för nyanlända
601 70 Norrköping**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Migrationsverkets beslut den 22 augusti 2017, ROSE-lista ID-nummer

SAKEN

Statlig ersättning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Förvaltningsrätten avvisar Enköpings kommuns talan i den del som avser ersättning för tid efter den 31 juli 2017.
2. Förvaltningsrätten visar målet åter till Migrationsverket för utredning av Enköpings kommuns rätt till ersättning avseende M.H. för perioden den 19–den 31 juli 2017.
3. Förvaltningsrätten beviljar Enköpings kommun ersättning avseende M.B.K. för perioden den 14–den 18 juli 2017.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket beviljade ersättning till Enköpings kommun för de ensamkommande barnen M.H. för perioden den 1–den 18 juli 2017 och M.B.K. för perioden den 1–den 13 juli 2017. Ersättning för resterande dagar i juli beviljades inte.

Enköpings kommun yrkar att ersättning ska beviljas t.o.m. det datum då barnen blev delgivna beslutet om åldersuppskrivning m.m. och anför bl.a. följande. Beslutet om åldersuppskrivning m.m. delgavs M.H. den 9 augusti och M.B.K. den 28 augusti. Enköpings kommun måste invänta delgivningen innan kommunen kan avsluta placeringen.

Migrationsverket vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. Av 8 § asylersättningsförfordningen framgår bl.a. att ersättning betalas ut fram till dess att barnet fyller 18 år. Ersättning kan därför inte beviljas från och med den dag då individen fyller 18 år eller då individen registreras som över 18 år i Migrationsverkets system, så kallad åldersuppskrivning. Effekten av en åldersuppskrivning till över 18 år inträder därför omedelbart från och med det datum då åldersuppskrivningen gjorts och registrerats i myndighetens system. Anledningen till att ersättningen för barnen avbröts i juli var att de på grund av åldersuppskrivning registrerats i Migrationsverkets system som över 18 år. M.H. registrerades den 19 juli och M.B.K. den 14 juli 2017.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Lagtext**

Med ensamkommande barn avses enligt 1 b § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten

står utan sådan ställföreträdare. För ensamkommande barn som ansökt om asyl gäller enligt 3 § samma lag att Migrationsverket ska anvisa en kommun som ska ordna boende för barnet.

Enligt 23 § LMA har en kommun som har lämnat bistånd enligt lagen rätt till ersättning från staten för biståndet. Rätten till ersättning framgår av förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (asyl-ersättningsförordningen). Av 8 § asylersättningsförordningen följer bl.a. att en kommun har rätt till ersättning för kostnader för mottagande av ensamkommande barn som Migrationsverket har anvisat till kommunen samt att ersättning betalas ut som längst fram till dess att barnet fyller 18 år. Schablonersättning ska betalas ut med 1 350 kr per barn och dygn.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Enköpings kommun har rätt till ersättning för tid efter det att Migrationsverket beslutat att M.H. och M.B.K. är över 18 år och registrerat detta i sitt verksamhetssystem.

Förvaltningsrätten kan endast pröva vad som omfattas av det överklagade beslutet. Det överklagade beslutet omfattar ersättningsperioden den 1–den 31 juli 2017. Kommunens talan om ersättning för tid efter den 31 juli 2017 ska därför avvisas.

Kammarrätten i Göteborg har i ett avgörande beslutat att en kommun enligt då gällande regler hade rätt till ersättning för vårdkostnader fram till den dag då Migrationsverket meddelat kommunen om beslutet om ändrad åldersbedömning. Kammarrätten anförde bl.a. följande. I och med den ändrade åldersbedömning som Migrationsverket meddelade kommunen får det anses ha stått klart att barnet inte längre var att anse som ett ensamkommande barn utan att betrakta som vuxen, varför kommunen inte längre hade ansvaret för honom i egenskap av ensamkommande barn (se kammarrättens dom den 13

december 2011 i mål nr 3014-11). Kammarrätten i Sundsvall har i ett avgörande bedömt att kommunen har rätt till ersättning för kostnader för god man för ensamkommande barn fram till den dag då Migrationsverket underrättat kommunen om korrigerat födelsedatum (se kammarrättens dom den 5 maj 2017 i mål nr 3125-16).

Kammarrättsavgörandena avser äldre bestämmelser och annan form av ersättning än sådan schablonersättning som nu prövas. Den grundläggande frågan är dock densamma, dvs. när kommunens rätt till ersättning upphör i fall då Migrationsverket beslutat om åldersuppskrivning. Förvaltningsrätten anser inte att det finns skäl att i göra någon annan bedömning än den som kammarrätterna gjort. Ersättning ska därför utgå fram till den dag då kommunen underrättats av Migrationsverket om att barnet är över 18 år och kommunen alltså inte längre har ansvaret för barnet i egenskap av ensamkommande barn.

Av utredningen framgår att M.H. skrevs upp i ålder den 19 juli 2017 och att Migrationsverket underrättat kommunen om detta i ett meddelande daterat den 21 juli 2017. Det framgår dock inte när kommunen tog emot underrättelsen. Denna fråga bör i första hand utredas av Migrationsverket. Målet ska därför återförvisas till Migrationsverket för utredning av kommunens rätt till ersättning avseende M.H. för resterande del av juli 2017.

Vidare framgår att M.B.K. skrevs upp i ålder den 14 juli 2017 och att Migrationsverket underrättat kommunen om detta i ett meddelande daterat den 18 juli 2017 och ankomststämplat hos kommunen samma dag. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att kommunen har rätt till ersättning avseende M.B.K. för perioden den 14–den 18 juli 2017.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D).

rådman

I avgörandet har även nämndemännen , och
deltagit. Föredragande har varit .

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.